

Sounáležitost s univerzitou “věc veřejná”

Peter PONICKÝ

ACSA Brno – 15.12.2006

Sounáležitost

- Sounáležitost – blízký vztah, vstřícnost, loajalita, společný zájem, odpovědnost; ...
- Zatím u nás není faktický ekvivalence mezi sounáležitostí rodinnou a sounáležitostí pracovní, však z pohledu jazykovědného je to slůvko se stejným významem.

Sounáležitost

- Jaké atributy má sounáležitost (vycházejíc z příkladu rodiny):
 - SPOLEČNÝ ZÁJEM
 - DELŠÍ DOBU SE TVOŘÍCÍ VZTAH
 - VZÁJEMNÁ DŮVĚRA
 - POCITY DÍKU (*závislosti?, závázanosti?*)
 - FINANČNÍ SPOLÚČAST
 - VÝHODNOST VZTAHU
 - TVOŘENÍ PŘIDANÉ HODNOTY (*dům, byt, domácnost, v zaměstnání – stroj, vědecké nebo literární dílo apod.*)
 - NÁVRATNOST VLOŽENÝCH INVESTIC
 - HODNOTA SPOLEČNÉHO MĚNÍ
 - POCIT JISTOTY
 - ROVNOST, nebo SPRAVEDLNOST apod..

Proč vlastně?

- Proč to většinou v „rodinných vztazích“ funguje a v jiných méně, nebo vůbec ne.
- jedním z důležitých atributů „budování“ sounáležitosti je **ČAS**
- čas je jednou z termodynamických veličin kterou právě nemáme k dispozici
- Z hlediska času je tedy jedinou rychlou (na zdroje nákladnou možností), aby student na své univerzitě strávil více času, ale ne jen vzděláváním : **STUDENT MUSÍ ŽÍT S UNIVERZITOU A UNIVERZITA MUSÍ ŽÍT SE STUDENTEM.**

Proč ?

Proč pro americké studenty je jednou z životních priorit **sounáležitost**, popřípadě alespoň tzv. **loajalita** k zemi, rodině a škole?

- většina dětí je v době VŠ studia již nezávislá na svých rodičích;
- cítí silnou vazbu na uplatnitelnost v praxi a jsou za to „vděční“ (často již pověst školy zajistí uchazeči pracovní místo);
- škola jim zprostředkovaně poskytuje pracovní návyky a schopnosti postarat se o sebe, případně i rodinu;
- škola jim zajišťuje sociální zázemí (bydlení, kultura, sport, ...)
- studenti získávají sebejistotu v schopnosti se prezentovat a prosadit – sebedůvěra (to nám ještě velice často chybí)
- prací pro instituci se učí odpovědnosti (to je vidět i v jejich studentských organizacích)
- student za „své“ peníze požaduje stejně tak dobré služby od instituce, jako instituce od něj (školné ...)
- vzdělání je velice dobrá investice (jedna z nejlepších)

Nástroje na vytváření vztahu k univerzitě a k studentovi

Nástroje jako procesní prostředky, mají povětšinou v rukách instituce, v našem případě univerzity, ergo někdy „stát“. Proto i v rámci legislativních procesů se nevyhneme některým významným změnám, ne snad proto abychom se „opičili“ po jiných (i to se někdy stává), ale abychom nezaostali, neboť dnes v době globálních a dynamických strategických změn se to rovná sebevraždě.

Nástroje na vytváření vztahu k univerzitě a k studentovi

Vzpomeňme alespoň některé:

- Dostatečný počet pracovních míst pro studenty přímo na univerzitě (*služby, věda – výzkum, vzdělávání apod.*)
- Studijní stipendia jako sociální atribut rovného přístupu ke vzdělání
- Přístupné a dostupné ubytovací kapacity pro všechny studenty (*životní zkušenost a odpovědnost ze samostatného života – ani mladí mužové se to dnes nenaučí na „vojně“*)
- Kompaktnost univerzitních areálů (*vše spolu - KAMPUS*)
- Kultura pro život i zábavu (*pracovní kultura, zábavní kultura i fyskultura*)

„Strach“ ze změny „zlý rádce“

- Proč? Odpověď je prostá, změny vyvolávají tísnivý pocit nejistoty a proto je naší první a logickou reakcí „obrana“ a odpor.

Mámě nějakou „komparativní“ výhodu?

Naše „historické“ a jiné omezení nás do jisté míry diskvalifikují v tomto procesu, ale máme i jisté přednosti (zatím), které nám mohou v tomto výrazně pomoci, které to jsou?

- *Motivace pro kvalitu života (neuspokojujeme se s tím co máme a chceme žít lépe)*
- *Ještě stále flexibilita, přizpůsobivost*
- *Tlak rodiny na potřebu vzdělání (někdy i přes odpor dětí)*

„je důvod na optimizmus“?

Optimizmus by měl být naši základní životnou esencí, zvláště pokud dnes hovoříme o přípravě na profesionální pracovní dráhu (vzdělávání), o míře účasti na ní (akademické samosprávy) a základní charakteristice vztahu **UNIVERZITA – STUDENT – UNIVERZITA** (tj. schématu širší zpětné vazby).

Uvedu i další schéma podložené geografickou i historickou zkušeností, **UČITEL – ŠKOLA – NÁROD – LIDSTVO – SVĚT**

z historie je známo, že prvními „nosieli světla poznání“ byli šamani, z nich se později stali kněží a učitelé, nástrojem na zprostředkování poznání se stala škola, např., Platón z komunit se postupně konstitovali národy, které tvoří lidstvo a lidstvo přetváří „nás“ svět a našim světem je Země

„je důvod na optimizmus“?

- Takto dlouhý úvod chci použít k jediné krátké větě. **VZDĚLÁVÁNÍ** a tedy i **ŠKOLA JE NEJVYŠÍ PRIORITY KAŽDÉ SPOLEČNOSTI**, kterou chceme nazývat – **INTELIGENTNÍ**.
- Pokud tomu má tak být, je naší profesionální povinností zintenzivňovat a rozvíjet **vztah** (tj. sounáležitost a loajalitu) mezi „subjektem“ vzdělávání (škola) a jeho „objektem“ (student). Na závěr si vypůjčím slovní spojení z oblasti technologií (vzdělávání je proces a proto je popsateľná jeho technologie), **ZPĚTNÁ VAZBA JE ZÁKLADNÍM PŘEDPOKLADEM OPTIMALIZACE – OPTIMALIZACE JE KVALIFIKOVANÉ ŘÍZENÍ – EFEKTIVNÍ ŘÍZENÍ JE ZÁKLADEM ZLEPŠOVÁNÍ – ZLEPŠOVÁNÍ JE JEDINOU CESTOU KE KVALITĚ ŽIVOTA**.
- **„CHCEME ŽÍT KVALITNĚ?“**

Děkuji Vám za pozornost a přeji

krásný Vánoce a do Nového roku
vše nejlepší, hlavně pevné zdraví a
hodně štěstí.

Peter Ponický

A handwritten signature in blue ink that reads "Peter Ponický".